

Folkhälsomyndigheten

Kulturdepartementet

Handläggare

Karin Junehag Källman

karin.junehag.kallman@folkahalsomyndigheten.se

www.folkahalsomyndigheten.se

Tel. 010-20152844

Vårt

ärendenummer

0282-2017 1.1.3.2

Ert ärendenummer

02082-2017 1.1.3.2

Datum

20170928

Sida

1 (2)

Folkhälsomyndighetens remissyttrande över

Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik. SOU 2017:60

Delbetänkande av utredningen om en stärkt minoritetspolitik.

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra:

Folkhälsomyndigheten ställer sig i huvudsak positiv till de förslag som presenteras i rapporten men vill framföra generella, och även mer specifika synpunkter, på några av de förslag som lämnas i utredningen

Generella synpunkter

Folkhälsomyndigheten stödjer utredningens bedömning att öka integreringen av minoritetspolitikens områden i andra sektorsområden. Det överensstämmer väl med det övergripande folkhälsopolitiska målet om att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen, som beskrivs i regeringens proposition Mål för folkhälsan (Prop. 2002/03:35) samt i Folkhälsomyndighetens vision om en folkhälsa som stärker samhällets utveckling. Minoritetspolitiken är sektorsöverskridande och utredningens bedömning om behovet av integrering i olika politikområden för att undvika ”stuprör” bör särskilt beaktas (3.8.2). Utredningen belyser att ”fortfarande mer än sju år efter minoritetslagens tillkomst uppfattar sig en bred majoritet av landets kommuner föga eller inte alls berörda av lagens krav på stöd till och rättigheter för de fem nationella minoriteterna” (s.15). En tolkning av detta är att kunskapen om minoritetslagens innehåll är låg i de flesta kommuner i landet.

I utredningens förslag om att stärka medvetenheten hos kommunerna och landstingen avseende det minoritetspolitiska målet, förtydligas den skyldighet som finns, att dokumentera mål, riktlinjer samt följa upp det minoritetspolitiska arbetet (4.2.2). Folkhälsomyndigheten anser att det krävs kontinuerliga insatser på alla nivåer för öka medvetenheten omkring rättigheter och kommunernas/landstingens skyldigheter avseende nationella minoriteter och urfolk.

Specifika synpunkter

Kap.4.3 Samråd och annat inflytande

I utredningen belyses delaktighet och inflytande (Folkhälsopolitikens målområde 1) som ett av tre delmål för minoritetspolitiken. En möjlighet till delaktighet och inflytande är exempelvis formaliserade samråd med de nationella minoritetsgrupper som berörs inför exempelvis ett kommande beslut. Folkhälsomyndigheten menar att förutsättningarna för minoritetsgruppernas delaktighet i samrådsmöten bör hanteras på ett likartat sätt av myndigheterna. Önskvärt är att som utredningen föreslår möjliggöra ökad delaktighet från barn och unga i relevanta samråd (4.3.4.).

Kap 5.2 En nystart för uppföljning och samordning av minoritetspolitiken

Folkhälsomyndigheten ställer sig tveksam inför utredningens förslag om en ny myndighet för uppföljning, främjande och samordning av minoritetspolitiken. Myndigheten menar att det primära och mest betydelsefulla är att en myndighet har samordningsansvar för arbetet med minoritetspolitiken och andra myndigheter har tydliga uppdrag inom området. Det finns en uppenbar risk för dubbelarbete om flera involverade myndigheter inte samverkar omkring uppdrag som berör nationella minoriteter och urfolk. Det behöver utredas ytterligare om vilken samverkan som avses, vilka myndigheter som förväntas ha ansvar för vilket område och vilken uppföljning som ska göras samt hur samverkan ska utformas.

Kap. 9 De nationella minoriteternas behov av hälso- och sjukvård

Utredningen har genomfört en webbenkät avseende de nationella minoriteternas hälsosituation. Folkhälsomyndigheten saknar enkätens frågor i utredningen. Folkhälsomyndigheten håller med utredningen att behovet av kunskap om hälsosituationen gällande de nationella minoriteterna är stort i kommuner och landsting/regioner men även på nationell nivå. Myndigheten är medveten om svårigheten att samla in hälsodata för nationella minoriteter då det finns ett förbud att registrera etnisk bakgrund på individ eller/och befolkningsnivå. Kunskap om hälsosituationen kan dock inhämtas med andra metoder t.ex. intervjuer, litteraturöversikter etc. En framgångsfaktor i detta sammanhang är att de nationella minoriteterna har företrädare som är delaktiga i processen.

Utredningen bedömer att ett centrum för samisk hälsa kan bidra med forskning och metodutveckling (9.3). Folkhälsomyndigheten har påbörjat en dialog med Sametinget omkring behovet av uppföljning av samernas hälsosituation och stödjer utredningens bedömning om att vidare utreda ett centrum för samisk hälsa.

Utredningen beskriver behovet av tydligare uppdrag till myndigheter att följa de nationella minoriteternas hälsoutveckling. Utredningen föreslår att Folkhälsomyndigheten ska följa utvecklingen avseende de nationella minoriteternas hälsosituation, möjliggöra erfarenhetsutbyten mellan landsting och andra aktörer samt bidra till att sprida forskning och kunskap kring minoriteternas hälsosituation. Folkhälsomyndigheten ställer sig positiv till att ha en roll i det föreslagna uppdraget, dock bör det beaktas att ett utökat uppdrag kräver ökade resurser.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Johan Carlsson, I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Anders Tegnell och enhetschefen Ann Lindstrand deltagit. Utredare Karin Junehag Källman har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Karin Junehag Källman